

Instytut Pamięci Narodowej - Lublin

<http://lublin.ipn.gov.pl/pl5/aktualnosci/52873,W-poszukiwaniu-zapomnianej-historii-mogil-Poniatowa-i-Szczuczki.html>
2018-11-17, 18:04

W poszukiwaniu zapomnianej historii mogił - Poniatowa i Szczuczki

Kolejna historia z gatunku tych, w których więcej jest pytań i niewiadomych niż twardych faktów. I kolejna sprawa, której nie załatwimy przy biurku; najlepiej w terenie pieszko lub – tak jak było w tym przypadku – na motocyklu enduro.

Pan Paweł Pietrzak buduje dom w Poniatowej. Nieopodal mieszkali jego rodzice, nieco dalej dziadkowie. Ziemia, na której wyrósł tętniła przeszłością. Co jakiś czas oddawała pozostałości minionych czasów, a to łuskę z Mausera, a to guziki: polskie, niemieckie. Pan Paweł

zainteresował się więc lokalną historią, tą najbliższą. Wśród codziennych obowiązków, pracy i opieki nad półrocznym synkiem znalazł czas na próbę rozwikłania historycznej zagadki. W pobliskim lasku przy ul. Młynki, dawnych Młynkach Kraczewskich, znajduje się zaniedbany grób z okresu II wojny światowej. Rodzinne przekazy i zasłyszane opowieści mówią, że spoczywa w nim mężczyzna rozstrzelany przez Niemców za udzielanie pomocy więźniom z Poniatowej (jeńcom radzieckim z obozu w l. 1941-1942 lub Żydom w l. 1942-1943). A może prawda jest inna i spoczywa tam, jak mówią archiwa, zamordowany w 1944 roku 16-letni Zygmunt o nieustalonym nazwisku (...odeński)? A może jest to symboliczne miejsce pochówku i ciało zostało po wojnie ekshumowane w inne miejsce? Postaramy się odpowiedzieć na te pytania. Druga mogiła, którą zainteresował się pan Paweł znajduje się na skraju lasu w miejscowości Szczuczki i jest grobem żołnierskim z 1939 roku albo partyzanckim z 1944 roku, skrywającym prochy dwóch polskich patriotów. W porównaniu z pierwszą jest zadbana.

Z pomocą archiwów i instytucji postaramy się, by bezimienne ofiary wojny odzyskały tożsamość, a tym samym otrzymały godny grób w poświęconej ziemi. Liczymy też na Państwa pomoc. Jeśli ktoś posiada relacje, niepublikowane wspomnienia, czy też kontakty do osób – świadków historii, mogących podzielić się informacjami na temat wspomnianych grobów, proszony jest o kontakt z Oddziałowym Biurem Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Lublinie (tel. 81 53 63 481, e-mail: mariusz.sawa@ipn.gov.pl).

Fot. M. Sawa